

Skultuna Bladet

Skultuna, Haraker/Svanå och Romfartuna

Ansvarig utgivare: Elisabet Sannesjö • 021-470 99 00 • info@skultunabladet.se • www.skultunabladet.se

Nr 15 • Onsdag 30 augusti, vecka 35 Årgång 50 • **2017**

Nästa nummer onsdag 13 sept. Annonsbokningar & material inlämnas senast kl. 12, fredag 8 sept.

*I detta
nummer
kan du bland annat
läsa om:*

Kåseriet:

Jag känner mig
sprudlande glad

Erbjudanden och tips
från lokala företag.

Kulturfest

Hjorthäng i Svanå

Öppet i Brännugns-
hyttan i september

Aktiviteter

i Öppna förskola,
på Vallonen,
i Norrbo församling
och Skultuna IS m.m

Nytt lunchställe

Försvunnen katt

Napoleon, del 2

Melodikrysset

Höstmarknad
1 oktober

Hej!

Inga särskilda helgdagar i sikte just nu. Kräfterna och surströmmingen kan man så klart fortfarande ägna sig åt, men entusiasterna som håller sig till gamla premiärtider har redan ätit dessa kulinariska läckerheter. Skördetider är det däremot och höststädningsarna tar fart i både hem och föreningsliv, så även planering av höstens och vinterns aktiviteter. Och så är det ju det här med "dagar"... Snart sagt varje dag har utnämnts som "dag" för minst ett speciellt ändamål/tema. Som exempel kan vi fira *Fluortantens dag* 1 september samt *Ostronets dag*, *Skäggets dag* och *Internationella bacondagen* 2 september. Söndag 3 september kan vi fira *Dansbandens dag* och *Svampens dag*. Om vi nu inte hellre vill vara med på Mariagårdens 15-årskalas 2 september, åka till Harakers Bygdegård och delta i deras Kul-Tur dag, 3 september kl. 11 - 16 ellr hitta på något annat förstås. förstås.

Käsör i detta nummer är en kvinna som stämmer bra överens med den rubrik hon valt på sitt kåseri. Jag upplever henne som sprudlande glad och kreativ. Hon har en hel del aktiviteter på gång och en av hennes förmågor är att vara bildkonstnär. Får du tillfälle att se hennes fina fotografier så missa inte chansen!

Elisabet Sannesjö
ansvarig utgivare

Jag känner mig sprudlande glad.....

Jag och min sambo Göran köpte för precis ett år sedan, "Skönborg" som ligger strax innan Frändesta. Vi som är stadsmänniskor köpte ett hus som historiskt sett har varit en plats för statardrängar, skraddare, skomakare, åldringar, m.m. och det gör mig så lycklig att vi bor i ett hus med så mycket historia.

Jag kunde inte låta bli att börja släktforska om huset så fort efter att vi skrivit på papperna. Hela sommaren gick åt till att både packa ner mitt bohag i flyttlådor samt släktforska. Resultatet blev ett litet kompendium lagom färdigt till inflyttningsdagen 1 september.

Det började med att jag tog kontakt med lantmäteriet och där hade de en mapp med uppgifter om ägandeskapet av huset. Här kan ni läsa ett litet utdrag. I köpedokumentet, signerat den 28 september 1898 skriver säljaren August Emil Eriksson: *"Af byggnadsföreningen Framåt uti Romfartuna socken anmodar att verkställa nödiga mätningar och uträkningar av å en jordlägenhet, Skönborg kallad, som sagda förening önskar inköpa och af-söndra från Frändesta by, lägenheten "Skönborg" som begränsas i norr af den från Romfartuna kyrka till Frändesta ledande allmänna vägen, i öster af den från Tåå till sistnämnda väg ledande byvägen i söder av en våt linje som från nämnda väg från Tåå gå i vestlig riktning till en punkt, som är belägen 35 meter från sistnämnda väg och i vester av en 53 meter lång rät linje, som från sagde punkt med nordlig riktning löper till lägenhetens norra gräns."*

Nu kan ni ta ett djupt andetag. Vet ni var vi bor? Vi vet det knappt själv efter denna beskrivning. Denna mark såldes för hela 120 kronor

1901 stod i alla fall huset färdigt. Det var ett hus för att samlas i för godtemplarordens medlemmar samt för statardrängarna med sin familj. Statardrängar stannade i regel ett år på varje ställe och jag blir så fascinerad av att det orkade med ett sådant liv. I kyrkböckerna kan jag läsa att det bodde en familj på 8 personer här. Tänk att flytta runt varje år.

Skönborg, 1930. Bildkälla: Västmanlands Länsporträtt och bild av Johan Olsson

Fortsättning på nästa sida →

→ Fortsättning från föregående sida

1908 var det dags för byggnadsföreningen Framåt att sälja huset och byggnadsföreningen Creimers minne av internationella godtemplarorden köpte huset för hela 5000 kronor och det var ett stort hus, närmare 400 kvadratmeter. Godtemplarorden fortsatte sitt goda arbete i bygden och ett var att få folket att leva ett nyktert liv. Troligtvis såg de också behovet av ett ålderdomshem i socknen för i Romfartunas kommunalnämnd hade det inkommit ett brev år 1914 med en fråga om de ville köpa Skönborg för 7000 kronor för att förbereda det till ett ålderdomshem, men kommunalnämnden tyckte det var för dyrt. Men i vändande brev kom ett nytt förslag på 6500 kronor och det godkände nämnden.

Nu började ett nytt kapitel i Skönborgs historia. Huset blev kommunägt och de rustade upp huset för 11 000 kronor för att göra det beboligt för 16 åldringar, med uppdelningen 8 män och 8 kvinnor. De beslutade också att hyra ut till telefonföreningen samt en tillhörande lägenhet. Kan också berätta att vi hittade ett papper med anteckningar från 1917 uppe på vinden. Det gällde ålderdomshemmet och omnejd.

Mars 1916 kunde man läsa i kommunalstämmans protokoll:

"Beslöts att kommunen skulle som abonnent anslutas till Romfartuna Elektriska Distributionsförening, för inledande af kraft till åldersomshemmet för elektrisk belysning."

År 1925 ville man bygga om ålderdomshemmet och man kan läsa ett dokument med en jättefin beskrivning av huset. Men Statens fattigvårdsinspektions t.f. arkitekt Hjalmar Hammarström föreslog att byggnadens godtages i befintligt skick så länge.

Livet rullade på i ålderdomshemmet. Man hade sin underbara trädgård med sina fruktträd och odlingsplats för grödor. I det vänstra hörnet stod magasinet med torkvind och matkällare, rakt fram hade man avtråde, soprum, svinhus och vedbod och till höger låg tvättstuga med vishusbod, men den användes även till annat. Något som många barn tyckte var otäckt, kan tänka mig att även vuxna tyckte det med. Flera har berättat att de sprang förbi huset när de skulle hem när mörkret börja falla. Orsaken var för att när det var vinter och kallt och man inte kunde begrava den som dött, så lade man dem på vinden och huset fick namnet "likboden" och det namnet lever ännu kvar i dagens läge.

Men allt har sitt slut och den 7 september 1951 tog man beslutet att lägga ner ålderdomshemmet. Det som bekymrade kommunen var hur man skulle kunna sälja ett hus, som var hela 400 m² stort, till en privatperson men två år senare så köptes det av Tage Pettersson med familj.

Tage Pettersson som arbetade inom byggbranschen, beslutade att montera ner en del av huset. Han tog hand om varje del. Han använde plåttaket till att klä in garaget likaså panelen. Det mesta återanvändes. Helt fantastiskt tycker jag.

Sen kan jag säga: Jag vet bara en bråkdel och jag vill gärna ta del av det ni som bott eller bor i Romfartuna har att dela med er av, era minnen i bild och text. Genom kyrkböckerna har jag har namn på alla som bott i huset mellan åren 1901 och 1953 och det är ca 100 personer. DU kanske känner någon?! Hör av er om ni undrar över något eller har något som ni vill dela med er om.

Under åren 1953 – 2016 har det bott fem familjer här och jag tror att alla har på något sätt satt sin prägel här. Och nu har jag och Göran äran att få fortsätta bevara huset för framtiden.

Nu ska vi njuta vidare med livet på Skönborg.

Anette Wennerström

Tel. 076-200 35 89

anette@viksang.se

El-INSTALLATIONER & SERVICE AB

076-800 55 07

Vi utför alla slags elinstallationer och ombyggnationer. Felsökning och service. Välkommen att höra av dig!

Conny

Elinstallationer & Service i Västerås AB
Prästgårdsgatan 94, 726 30 Skultuna
E-post: elinstallationerochserviceab@gmail.com

AHA!

Aros Handelshus AB

Vägersta Stallströ

Vårt eget stallströ - Torv, spån & mix - för alla djur som ska bo bra!

Välkommen till oss!

Tel. 021- 470 48 00
www.aroshandelshus.com

Harakers Maskinservice

Skråmsta Telefon 021 - 711 08

Filial till Svennes Vitvaror i Västerås - nu även butik i Skråmsta

Service & Reparationer
av bilar och motorgräsklippare
- och även mopeder!

Försäljning av våra produkter
- nya och begagnade -
som t.ex. vitvaror, jordfräsar
åkrgräsklippare, handklippare.
Vi säljer även däck och du kan
boka tid för däckbyten m.m.

Öppet: Vardagar kl. 08.00 - 17.00

Vi ses i våra lokaler på
Skråmsta Industriområde!
Välkomna! Svenne

SKULTUNA IS

Västeråsvägen 33 726 31 Skultuna Telefon: 076-945 76 76
e-post: kansli@skultunais.se www.skultunais.se

Matcher på Skultuna IP (Kvarnbackavallen)

Onsdag 30/8	kl 19.00	SIS A-lag - Munktorp BK
Söndag 3/9	kl.11.00	SIS F04 - Eskilstuna United DFF
	kl.11.00	SIS F0607 - Forsby FF
Söndag 10/9	kl.11.00	SIS F05 - Forsby FF
	kl.15.00	SIS A-lag - Arboga Södra IF

INNEBANDY ... för pojkar födda 2010/2011 startar 12 oktober
kl. 17.30 i GA-hallen.

Vi gratulerar vinnarna i SIS-tipset:

1. Ola Räms
2. Jan Björkholdt
3. Charlotta Åkerlind och David Rosenmill

BINGON ... Utspel 3 september på 3 000 kr

Kansliets öppettider: Måndagar och fredagar kl. 09.00-13.00 Onsdagar kl. 14.00-18.00

ICA Supermarket

Skultuna

måndag-fredag 7-21

lördag-söndag 8-21

Öppettider Posten 8-20

Kronpriset vägen 17 • 726 31 Skultuna • Tel 021-70 0 51
Inköp i ena på ICA/ICA Skultuna

Priserna gäller vecka 29 i o m 2/9-12

HUSHÅLLSOST
Arlo. Ca 1,1-2,2 kg.
Fetthalt 17-26%.
Hr pris 49,90/kg.

49,90 /kg

KOLLA PRISET!

FLÄSKFILÉ Danish Crown.
Ursprung Danmark. Ca 300 g.
Ar pris jfr pris 59,90/kg.
Max 2 köp/hushåll.

59,90 /kg

FRÖKUSAR Fruktusar.
420-480 g. Jfr pris 21,25-25,71/kg. Max 1 köp/hushåll.

15,- /st

superklipp

Svensk Isbergssallat
Klass 1. Jfr pris 5,00/kg.

5,- /kg

superklipp

Minst 25% rabatt

shÅppen, Butik för Återanvändning

Krongjutarvägen 16 Skultuna centrum

Välkommen till vår secondhandbutik shÅppen

shÅppens öppettider

Måndag - onsdag kl. 10:00 - 14:30 Torsdag kl. 10:00 - 18:00

Lunchstängt kl. 11:30 - 12:00

VÄLKOMNA!

Du kan lämna hela föremål på Återbruket, till shÅppen eller ringa på telefon 021-39 39 05 för hämtning. Vid inlämning av saker eller andra frågor ring direkt till shÅppen 076-2596723

På Återbruket på Tibblevägen finns en container för insamling av föremål. Återbruket har öppet måndag, tisdag och torsdag kl. 10.00-14.00 och 15.00-19.00 samt lördag kl. 10.00-15.00. Stängt onsdag, fredag och söndag.

shÅppen är ett samarbete mellan Skultuna kommunalförvaltning och VarabMiljö. Butiken drivs av Dagligverksamhet Kopparbruket Stöd och Service.

VÄSTERÅS STAD
Skultuna kommunalförvaltning

Tel 021-393800, skultunakommunalforvaltning@vasteras.se

Välkommen in på kontoret

Nu har vi återgått till våra normala öppettider!

Vi kan bl.a. hjälpa dig med:

- Se över ditt sparande
- Börja spara till pensionen
- Spara smart till barnen
- Skaffa ett bättre kort
- Har du alla våra "nycklar" till banken?
- Skaffa ett lånelöfte
- Företagstjänster
- Få hjälp med dina Skogs och Lantbruksaffärer

Ring oss eller kom in och boka en tid som passar dig!

Vi hälsar Ida Håkansson välkommen tillbaka efter sin mammaledighet.

Vi hälsar även vår nya kollega Malin Lindkvist välkommen.

Malin börjar hos oss den 5/9.

Handelsbanken

www.handelsbanken.se/skultuna
telefon: 021 - 16 44 50

FÖRSVUNNEN KATT - HITTELÖN

Min kisse, Laurell, försvann från Ansta för 14 dagar sedan.

Svart, långhårig honkatt, rätt liten till växten.

Är kastrad, öronmärkt och chippad. Hon är skygg

Om ni hittar henne ring mig på tel. 073 - 544 07 61

Tacksam för alla tips!

Ulrika

Vi säljer, monterar
och renoverar
skorstenar
och kaminer

Vi utför även
mur- och
putsarbeten

Kaminhuset Eldabutiken Västerås
Sjundeågatan 13 Håstad | 021-208 44
Må-Fre 10-18 Lör 10-14 | vesteras.eldabutiken.se

Lasses Däck & Motor

Skråmsta, 070-380 88 75

Service och reparationer
av bilar och småmaskiner

Välkomna till
**BRÄNNUGNS-
HYTTAN!**

ViharöpetiBrännugnshyttantvåldagar!

Lördag 9 och 16 september

Båda dagarna kl. 11 - 15

www.hembygd.se/skultuna

Ring så "grusar" vi din väg!

Broberget Bergtäkt AB
Skultuna 021-180 500

Nyhet!

Nyaste tillskottet i Vogelsang-serien

Pantolett med hälrem 970 kr

Denna fotriktiga sko sitter stadigt på foten, har utbytbar innersula och ovandelen är gjord av mjukaste skinn. Med sin kardborreknäppning är den lätt att få av och på.

Sophie Söderqvist
Dipl Medicinsk fotvårdsspecialist
Diabetesutbildad. Utbildad undersköterska

Mobil: 0735 - 45 45 03

Besöksadress:

Skultuna Messingsbruk. Ingång: "Textilen", 1tr.

Hemsida: www.fotvardsklinik.se

Romfartuna
Hembygdsförening
www.romfartuna.se

Söndag 1 oktober, kl. 11 - 15 håller vi
Höstmarknad i Hallsta By!

Vill du vara med som säljare/utställare är du
välkommen att anmäla dig snarast till
Elisabet Sannesjö, tel. 021-470 48 02
eller någon annan i styrelsen.

Förutom försäljning av hantverk, naturprodukter,
loppissaker, m.m. välkomnar vi också veteranfordon

Deltagaravgift för icke-medlemmar är 50 kr
Annons följer i kommande Skultunablad!

Svenska kyrkan

Mariagården, Karl IX:s väg 4, Skultuna, Tel: 021-81 46 00

Skultuna - Romfortuna - Hårker

Söndag 24/9 i Mariagården, Skultuna

- 14.00 Skultuna kyrkliga arbetsnärva
Familja Olsson, vändare: Lilla Åberg
- 15.30-17.30 Tveflökar, frukt, pyssel & sång
- 16.30-17.00 Sönglärkar, frukt & sång
- 18.45 Skultuna kyrkholm, övning

Torsdag 27/9 i Mariagården, Skultuna

- 9.30-11.15 Skultuna-ryttare, **www.sv.se**
- 10.00 Måltiden, övning (Olssoners veckodag)

Torsdag 27/9 i Mariagården, Skultuna

- 10.30 Hårkerkören, övning

Lördag 1/9 i Mariagården, Skultuna

- 11-15 MARIAGÅRDEN 15 ÅR

Söndag 2/9 i Mariagården, Skultuna

- 18.45 Skultuna Vokalsamhälle, övning

Måndag 4/9 i Mariagården, Skultuna

- 08.30 Måltiden

- 15.00 Måltid

- 18.00 Föreläsning: Kyrkans historia

Måndag 4/9 i Romfortuna kyrka

- 10.00 Romfortuna kyrkholm, övning

Tisdag 5/9 i Mariagården, Skultuna

- 08.30 Måltiden, övning
- 15-21 After school & ungdomskväll
- 18.00 Måltid, Maria Agneta Högqvist

Söndag 9/9 i Mariagården, Skultuna

- 15.30-17.30 Tveflökar, frukt, pyssel & sång
- 16.30-17.00 Sönglärkar, frukt & sång
- 18.45 Skultuna kyrkholm, övning

Söndag 9/9 i Skultuna församling med kyrkostyrelsen

- 10.00 Avfärd från Romfortuna kyrka
- 10.15 Avfärd från Hårker kyrka
- 10.30 Avfärd från Mariagården

Torsdag 7/9 i Mariagården, Skultuna

- 14.00 Vardagsgudstjänst, **www.sv.se**
- 18.30 Vardagspyssel, **www.sv.se**

Söndag 9/9 i Mariagården, Skultuna

- 10.00 KONFIRMANDSTART!

Måndag 9/9 i Mariagården, Skultuna

- 10-16 Konfirmandhelg

Tisdag 10/9 i Hårker kyrka

- 10.00 Gudstjänst, **www.sv.se**

Måndag 11/9 i Mariagården, Skultuna

- 08.30 Måltiden
- 12.00 Supplisch med andakt
- 13.00 Måltid

Måndag 11/9 i Romfortuna kyrka

- 10.00 Romfortuna kyrkholm, övning

Tisdag 12/9 i Mariagården, Skultuna

- 08.30 Måltiden, övning
- 15-21 After school & ungdomskväll
- 18.00 Måltid, Maria Agneta Högqvist

Söndag 16/9 i Mariagården, Skultuna

- 14.00 Skultuna arbetsnärva
Maria Agneta Högqvist,
vändare: Barbro Homan
- 15.30-17.30 Tveflökar, frukt, pyssel & sång
- 16.30-17.00 Sönglärkar, frukt & sång
- 18.45 Skultuna kyrkholm, övning

Måndag 17/9 i Skultuna kyrka

- 11.00 Gudstjänst, **www.sv.se**
- 18.45 Skultuna Vokalsamhälle, övning

VÄLKOMMEN PÅ

15-årskalas

Mariagården fyller 15!

lördag 2 september

kl 11.00-15.00

i Mariagården, Skultuna

KLASSIK

OFFER

KLASSIK

KLASSIK

KLASSIK

KLASSIK

-TITEL

Torsdag 31/8 kl 9.30-11.15
I MARIAGÅRDEN

Lärare och
Skultuna-föräldrar

VARDAGSGUDSTJÄNST

Torsdag 7/9 kl 18.30 i
MARIAGÅRDEN

Kom och prova något
nytt eller ta med
dig något eget.
Vi fikar under kvällen.

Allt till
guldpris nedpris!

Annika Lärsson

GUDSTJÄNST

med välkomnande av
dårets konfirmander
Söndag 10/9 kl 10 i
HÅRKERS KYRKA

Konfirmander &
Konfirmandassistenter
med Håke Hågerstedt,
Familja Olsson och
Maria Agneta Högqvist

VARDAGSGUDSTJÄNST

GUDSTJÄNST

med

GUDSTJÄNST

Torsdag 7/9 kl 14 i
MARIAGÅRDEN

Musik: Gunilla Lindberg
Präst: Egon Bengt
Kyrkfolk

KONFIRMANDSTART
FREDAG 8/9 18.00
VÄLKOMMEN!

GUDSTJÄNST

Söndag 17/9 kl 11 i
SKULTUNA KYRKA

Föreläsning: Kyrkans historia
medverkar

Musik: Gunilla Lindberg
Präst: Egon Bengt

VÄLKOMMEN TILL NORRBO FÖRSAMLING - EN DEL AV SVENSKA KYRKAN VÄSTERÅS

NAPOLEON

- krigskonstens mästare. Del 2

TEXT: Jan Forsberg BILDER: Hokke Larsen, Napoleonsällskapet

Vild flykt

Slaget utvecklades snabbt till en vild flykt från koalitionen sida. Det franska artilleriet sköt exakt och slog ut viktiga delar av de ryska styrkornas uppmarschområde. Många försökte fly över träskområdets tunna isbeläggning men det slutade oftast med drunkningsdöden. Sammanlagt 11 000 ryska och 4 000 österrikiska soldater stupade. Napoleon hade 1 290 stupade soldater. Inte mindre än 12 000 soldater tog Napoleon tillfånga. Krigsbytet blev stort, 180 kanoner och 50 fanor togs i beslag av fransmännen.

Napoleon stod som entydig segrare mot sina fiender där den ryske tsaren Alexander I och kejsaren Franz I från Österrike fick se sig slagna.

Napoleons trumfkort

Det var Napoleons förmåga att snabbt förflytta förband och vara på plats där avgörande skedde som var en av framgångsfaktorerna. Även samordningen av artilleri och de rörliga kavallerianfallen var utslagsgivande. Valet av terräng visade också att Napoleon visste exakt var han kunde dominera trots ett numerärt underläge. Men även enkla saker som att varje soldat aktades av Napoleon, och hans förmåga att känna igen sina soldater och komma ihåg namn gjorde att alla kände aktning för kejsaren som alltid var nära sina soldater. Även det att Napoleon gav två miljoner gyllene franc till de högre officerarna efter slaget vid Austerlitz gjorde honom populär. Men Napoleon gav även 200 franc till varje soldat, och inte minst gavs stora pensioner till de stupades änkor. Allt detta skapade en sammanhållning och motiverade soldaterna till stordåd.

Krigskonsten då och nu

Rörligheten på slagfältet var oerhört viktigt för Napoleon. Att kunna överraska var också av stor vikt och kunde många gånger göra att underlägsna styrkor kunde slå större förband. Kraftsamling av förbanden där avgörandet söks samt snabbhet gällde då och gäller alltjämt. Samordning av förbanden var viktig för Napoleon. Sköt man sönder och samman fientliga förband med artilleri skulle helst det följas av ett snabbt kavallerianfall eller ett infanterianfall. Detta för att utnyttja luckan som bildades. Därför hade alla armékårer allt från artilleri, infanteri och kavalleri för att kunna vara autonoma.

Napoleons krigskonst skapade ett behov hos hans motståndare att bli bättre. Därför bildades generalstaben i Preussen. Även en generalstabsakademi upprättades för att lära ut krigskonsten och därmed utveckla kompetens bland de högre officerarna. Att ha högre militär utbildning i form av en generalstabsakademi ses idag som en självklarhet för att skapa dugliga chefer och goda stabsmedlemmar i högre staber världen över.

Napoleons mål med kriget

Han var inriktad på att avgöra krig med korta fälttåg, där han strävade efter avgörande slag. Många gånger fick han förfölja sina fiender för att slå dem i grunden. Napoleon skapade tidigt en generalstab som stöd för sin krigföring. Genom sin generalstabschef Berthier fick Napoleons armé en ryggrad genom ett administrativt stöd. Fälttågen var noga förberedda med uppmarschplaner och samordningsplaner, så att inga förband krockade med varandra eller att någon vådabekämpning utfördes.

Napoleon skapar armékårer

I samband med att värnplikten i Frankrike skapades blev det en betydligt större förbandsmassa. För att kunna hantera detta blev organiserandet av olika armékårer viktigt. Flera självständiga kårer kunde hålla ett högre tempo än tidigare arméer. Även ur operativ mening skapades ett gynnsamt läge då arméerna växte. Under 1805, inför anfall mot Österrike, marscherade en 200 000 man stor armé från Engelska kanalen till Rhen på fyra veckor och grupperade längs en front på 200 km mellan Strasbourg och Mainz.

Med manövrerande armékårer delade Napoleon gärna motståndarens styrkor i mindre styrkor som kunde slås var och en för sig. Även kringgång eller avskärning som hotade motståndarens underhållslinjer, var en av Napoleons specialiteter.

Inom kåren fanns kavalleri vilket utnyttjades för spaning och förföljning av fienden. Utöver kavalleriet fanns i alla kårer infanteri och artilleri. Samordningen av truppslagen var en nyckelfunktion för Napoleons krigföring.

En armékår bestod av 20 000 - 30 000 man och eftersom de var integrerade fick de lösa självständiga uppgifter. En kår hade alltid en annan kår på en dags marschavstånd vilket skapade möjlighet att snabbt förstärka om en kår kom i en hotad position.

Det vi pratar ofta om idag är uppdragstaktiken. Denna tillskriver vi Clausewitz som uppfinnare. Clausewitz var lärare på generalstabsakademien i Preussen. Napoleons krigföring studerades minutiöst för att Preussen inte skulle begå misstag i striderna mot Napoleons armé. I Napoleons armékårer bestämde kårchefen ofta själv hur striden skulle taggas upp. Däremot målet för striden gavs av Napoleon. Kårchefer fick ofta handlingsfrihet inom sitt område att leda striden. 1805 vid Austerlitz kommenderade Napoleon drygt 70 000 man, men vid Wagram 1809 kommenderade han mer än 185 000 man, vilket gjorde att delegering och uppdragstaktik till de autonoma armékårerna blev ett måste. Därutöver var kommunikation och planläggning A och O i Napoleons krigföring.

Carl von Clausewitz

Napoleons generaler

Napoleons generalstab som administrativt stöd var av stor vikt för Napoleon. Utan sin generalstabschef marskalken Berthier hade inte allt kunnat koordineras så perfekt som blev fallet. Förutom att generalstabschefen var handplockad så hade Napoleon en klar och tydlig agenda när han valde ut sina generaler. Speciellt armékårchefernas kompetens var av utomordentlig vikt. Dessa skulle på Napoleons uppdrag vinna kriget med tydliga och klara inriktningar. Skulle något gå fel skulle de handla i chefens anda och söka nya vägar inom ramen för de övergripande målen.

Hur förnyade Napoleon krigskonsten

Genom införandet av stabschef och modernt stabsarbete på högre såväl som på lägre nivåer skapades administrativ samordning. Allt skulle passera genom stabschefen som kom in till staben, och även alla ordrar som gick ut från staben. Stabschefen blev navet i verksamheten och chefen kunde ägna sig mer åt ledning och uppföljning av förbanden. Beslutsfattandet skedde på högsta nivå genom Napoleon själv. Alla funktioner dubblerades inom den högsta ledningen (Napoleon arbetade 20 timmar per dygn). Generalstaben utnyttjades för att skapa ledningsresurser.

Fältslag med manöver föredrogs framför tidsödande belägringar som tidigare hade använts vid krigföringen. Därmed förkortades kriget och det gjorde att logistiken kunde utgöras av traktens förnödenheter och tillgångar. Rörligheten gjorde även att traktens tillgångar inte föröddes lika mycket som tidigare.

Napoleons övergripande syn på kriget

Krigskonsten var en strategisk resurs och skulle om möjligt döljas för att inte avslöja allt för fienden.

”Man bör inte strida med samma motståndare för ofta för ty då lär han sig krigskonsten” uttalade sig Napoleon. Även ”Det finns många bra generaler i Europa men jag har bara ett mål KROSSA FIENDENS HUVUDSTYRKA!”

(Ur ett brev från Napoleon)

Napoleon syftade längre med sina operationer: skapa buffertzoner och beröva hela länder med inriktning på att integrera dem i Frankrike - men under relativt fria former. Napoleon framhöll religionsfriheten bland annat. Moralen för truppen var viktig; den ”Förhåller sig till styrkan som tre till ett”!

Oaktat vapentekniken var det första moderna kriget sett till ledningsnivåer 1809 vid slaget vid Wagram utanför Wien i Österrike.

Vad gjorde Napoleon så speciell?

Han hade en intellektuell kapacitet som gav honom ett naturligt övertag och som gjorde honom till en självklar ledare. Intensiv och målinriktad med hög arbetskapacitet var också typiska egenskaper hos honom.

Idag skulle vi kalla Napoleon för arbetsnarkoman, han sov fyra timmar per dygn och tog då och då en mikrosömns-paus därav sägs det att ”to take a Nap” vilket lär komma från Napoleon. Hans koncentrationsförmåga var hög och han kunde snabbt byta fokus.

Detaljenskaper fanns hos honom men också en övergripande förståelse för alla detaljer.

Enligt många beskrivningar hade Napoleon en hypnotisk makt över människor han mötte.

Även det faktum att han kände igen alla genom ett fotografiskt minne gjorde honom speciell.

Varför slutade allt i Waterloo?

Under de 12 år krigen pågått hade Napoleons motståndare långsamt lärt sig hans krigskonst, höjt sina officerares kompetens och utvecklat sina styrkors förmåga. I Waterloo mötte Napoleon arméer som behärskade samma taktik som den franska. I synnerhet den preussiska armén hade genom sin generalstab ett mycket gott ledarskap.

Napoleons armé bestod visserligen av veteraner, men sedan La Grande Armée slagits i spillror under Rysslandsfälttåget 1812 blev aldrig förmågan och andan densamma. Trots enorma ansträngningar av Napoleon själv för att stampa fram nya slagkraftiga förband, återkom aldrig skärpan och glöden i armén. I ledningen saknade han också Berthier som generalstabschef; han hade varit ett under av administrativ förmåga och koordinatör.

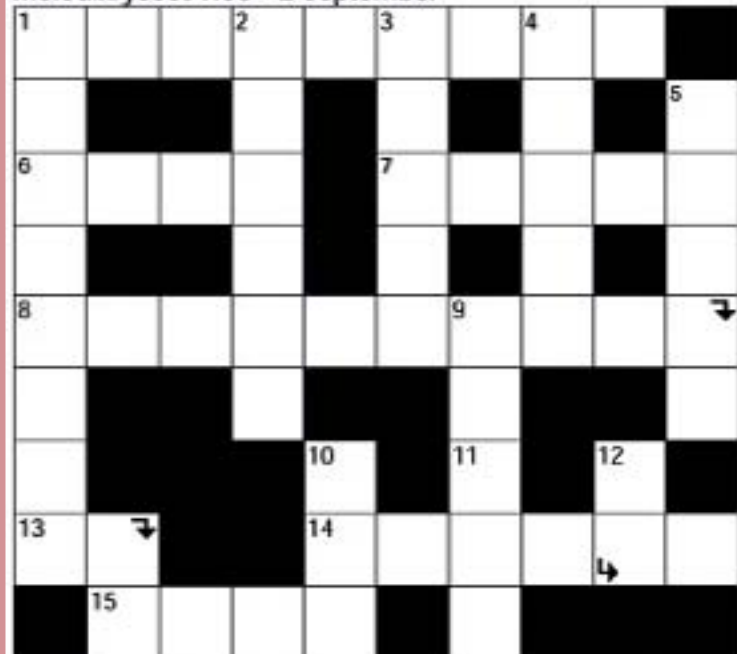

Napoleons reträtt från Moskva. Rysslandsfälttåget 1812 var på inget sätt typiskt för Napoleons krigskonst och slutade i katastrof.

Även på det rent personliga planet förändrades Napoleon. Alla hans fälttåg hade nog tagit ut sin rätt och han under-skattade sannolikt sina motståndare och trodde på sin egen kraft. Men ålder och sjukdom gjorde att Napoleon inte var i sitt gamla esse. Han fick svårt att ständigt vara i händelsernas centrum och att snabbt reagera på stridens utveckling. Detta ledde till misstag som han i sin krafts dagar hade kunnat rätta till.

Jan Forsberg

Melodikrysset v.35 - 2 september

Melodikrysset lördag kl. 10.00 i P4. Lösningen ska vara inne senast onsdag i nästa vecka.

Adress: Melodikrysset, Sveriges Radio P4, 109 12 Stockholm

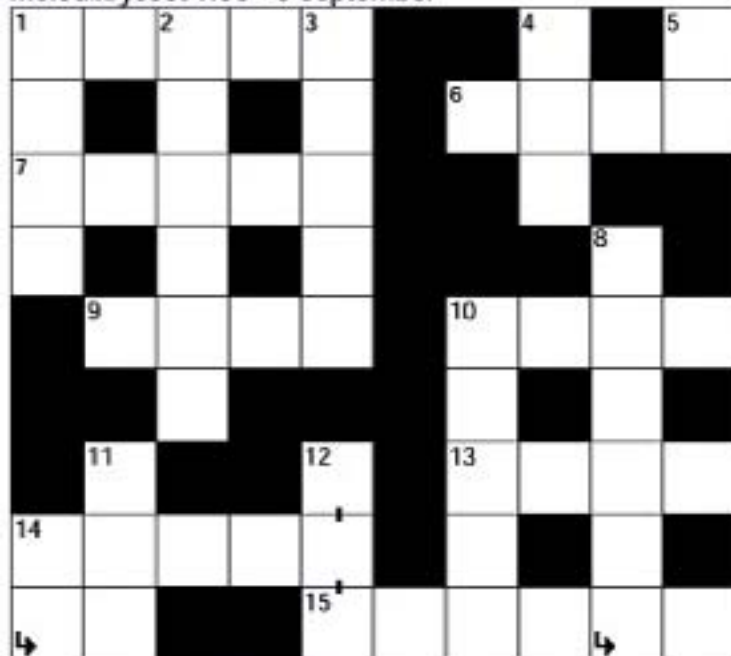
Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Melodikrysset v.36 - 9 september

Melodikrysset lördag kl. 10.00 i P4. Lösningen ska vara inne senast onsdag i nästa vecka.

Adress: Melodikrysset, Sveriges Radio P4, 109 12 Stockholm

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

© Foto: Elisabet Sannesjö

Nyhet på ...

Dagens Lunch 85 kr

Sallad, dryck, kaffe och kaka
ingår i priset.

Öppet kl 11.00 - 14.00

Måndag	4/9	Stuvad morötter med stekta falukorv
Tisdag	5/9	Köttkorv med rotmos
Onsdag	6/9	Pannbiff med stekt potatis och pepparsås
Torsdag	7/9	Ärtsoppa med pannkaka
Fredag	8/9	Rostbiff med potatisgratäng
Måndag	11/9	Falukorv med potatis
Tisdag	12/9	Kålpudding med sås och potatis
Onsdag	13/9	Pyttipanna med ägg och rödbetor
Torsdag	14/9	Ärtsoppa och pannkaka
Fredag	15/9	Biff stroganoff med ris

Vilagarallmatfrångrunden. Välkommentillbords!

Tel: 070-497 20 27

www.skultunalagarn.se

SKULTUNA BIBLIOTEK

På grund av sjukdom ändrar vi lite på våra öppettider under en period. Nytt är att vi stänger kl. 14.30 på tisdagar, annars är det öppet som vanligt. Håll gärna koll på bibliotekets facebook-sida för eventuella ytterligare förändringar!

Våra öppettider nu:

Måndag	kl. 13.00 - 19.00
Tisdag	kl. 11.00 - 14.30
Onsdag	kl. 13.00 - 17.00
Torsdag	kl. 13.00 - 19.00
Fredag	kl. 11.00 - 14.00

"Hur är det fatt min gosse?
Har du kommit bort från
mamma och pappa?"
Det var det dummaste Emil
hört på länge.

"Jag har väl inte kommit bort"
sa han. "Jag är ju här! Är det
någon som har kommit bort,
så är det mamma och pappa"
Och det hade han ju alldeles
rätt i, Emil.

Astrid Lindgren

NJUT AV SVANÅ BRUK OCH SÄTERI

"Hjorthäng" lördag 16 september kl. 16.30 - 21.30

Från Herrgården i Svanå kör vi till vår kåta i skogsbrynet för att under kunnig ledning spana på kronhjortar och dess brunstbröl. Och älgarna brukar också svara....

Välkomstugg, Lasse lagar en mustig "viltgrill" vid brasan, kaffe samt säsongens dessert. Dryck finns att köpa.

Hjorthäng" inkl middag

795,- barn under 12 år 195,-

Övernatta i herrgården för

1 395,- per person inklusive frukost samt ankomstkaffe lördag em.

Transportservice?

Kontakta oss för pris

Varmt välkomna önskar

Svanå Bruk och Säteri Ab i samarbete med
Svanås Jaktlag samt Aros Catering i Västerås

FÖR BOKNING OCH INFORMATION: telefon 0700 06 46 80 eller bokning@svana.se

Kommundelskontoret
Tel. 021 - 39 38 00
www.vasteras.se

E-postadressstillvärmingsbrevlåda:
skultuna-kommundelsforvaltning@vasteras.se

På "G"

SKULTUNA KOMMUNDELSNÄMND

Nämnden sammanträder nästa gång **13 sept. kl.16.30** på kommun-
delskontoret i Skultunagården.

Kallelse och föredragningslista
kommer att finnas på
www.vasteras.se
en vecka före sammanträdet.

Om du har ett kortare meddelande,
kortare information eller fråga kan
du lämna den vid "allmänhetens
frågestund" kl. 16.30 – 16.45. Det
går också utmärkt att e-posta till
politikerna(fornamn.efternamn@vasteras.se)
eller till myndighetsbrevlådan, med
(skultuna-kommundelsnamnd@vasteras.se)
ärenden som man vill ska tas upp
på något av nämndens samman-
träden.

Vilka mötespunkter som sedan är
öppna för allmänheten att lyssna
på, framgår av föredragningslistan.

Hälsningar

Mikael Sandberg (S) Ordförande

Se även
separata annonser om
**shÅppen, ändring i öppet-
hållande på Biblioteket**
och **Kulturfest**
4 september

Öppna förskolan/Måndagsklubben

Välkomna till oss!

Vi är en mötesplats för alla föräldrar och barn
där du/ni får möjlighet att träffa andra och skapa nya kontakter.
Vi umgås genom lek, sång & musik, skapande,
utflykter, samtal och fika.

Våra öppettider är:

Måndag	kl. 09.00 - 14.30
Tisdag	kl. 10.30 - 16.00
Onsdag	kl. 08.30 - 12.00
Torsdag	kl. 09.30 - 13.30

På torsdagar kl. 09.30 - 11.00

har Öppna förskolan sin verksamhet på annan plats

- **Ojämna veckor - Småbarnsrytmik på Mariagården.**
Den här veckan startar vi upp med småbarnsrytmik på torsdag
kl. 09.30 - 11.00 på Mariagården, sen går vi till Öppna förskolan
och har öppet till kl. 13.30 som vanligt.
Småbarnsrytmiken fortsätter sedan på samma tid och plats på
torsdagar, ojämna veckor.

- **Jämna veckor - Babybokprat på biblioteket**
Torsdagar mellan kl. 9.30 - 11.00.

Efter småbarnsrytmik respektive babybokprat på torsdagar går vi
alltid tillbaka kl.11.00 och har öppet som vanligt till kl.13.30

- **Facebook!** Vi har en sida som heter Öppna förskolan Skultuna.
Gilla den så får ni mer information om vår verksamhet
- **Kulturfest/Måndagsklubb!** Boka in måndagen den 4 september
mellan kl. 17 - 19. Vid bra väder håller vi till utanför Biblioteket,
vid regn i Blå hallen. Se separat annons i bladet.
- **Våffelmellis!** Tisdagen den 5 september mellan kl. 13.30 - 15.00
finns våffelsmet i kylan. Kostnad 5 kr/våffla (sylt och grädde ingår).
Vi kommer att erbjuda våffelmellis den första tisdagen i varje
månad.
- **Salabadet!** Tisdagen den 12 september åker Öppna förskolan till
Lärkans bad i Sala. Vi har hyrt den varma bassängen mellan
kl. 11 - 12. Vi ses vid badet kl. 10.45. Barnen måste ha badbyxor
med resår runt ben och mage (ingen badblöja).
Ta gärna med lunch så äter vi gemensamt efter badet. Micro finns.
Tänk på att ha maten i plastbyttor inte glas.
Vi får inte ha glas med oss in i badhuset!
Anmälan till oss!
Övriga datum till badet under hösten är 17/10, 14/11 och 5/12.
- **Stängt** den 13 - 14 september. Vi är på föreläsning.

VALLONENS MÖTESPLATS

Vallonvägen 15 - 17

Telefon 021 - 39 39 10

Återkommande aktiviteter i september 2017

MÅNDAGAR

- kl. 09.00 Golf på Vallonens innebana
- kl. 10.00 VLT
- kl. 10.30 Högläsning
- kl. 11.00 Gymnastik, ej vecka 35,36,39
- kl. 13.30 Balansträning med Annica.
Start den 4 september.
- kl. 14.00 Filmvisning på 15.
- kl. 14.00 – 16.00 Cykelturer på vår par-cykel
utlovas! Start vecka 35.

TISDAGAR

- kl. 10.00 VLT
- kl. 10.30 Högläsning
- kl. 11.00 Gymnastik
- kl. 18.30 Zumba för dig med fart i benen!
Även seniorer!

ONSDAGAR

- kl. 10.00 VLT
- kl. 10.30 Högläsning
- kl. 11.00 Gymnastik
- kl. 13.00 – 14.00 Cykelturer
på vår par-cykel utlovas!

TORSDAGAR

- kl. 09.00 Mjukgympa för damer och herrar
Ej vecka 35 och 36
**OBS! Torsdag 14 september
startar Mjukgympa kl. 10.00.**
- kl. 10.00 Trädgårdstäppan, september ut
- kl. 11.00 Gymnastik. Ej vecka 34, 35 och 36

FREDAGAR

- kl. 09.15 Manikyr
- kl. 10.00 VLT
- kl. 12.00 Rotary har lunchmöte med föredrags-
hållare, ojämna veckor
- kl. 12.30 Spelstuga
- kl. 14.30 Fredagsfika. Sista fredagen i månaden
serveras tårta, pris 25 kr

Onsdagen den 30 augusti

Kl. 14.00 Bingo. Vi dricker kaffe tillsammans
efter spelet. Pris 20 kr

Lördagen den 2 september

Kl. 11.00 – 15.00 Mariagården fyller 15 år!
Vi åker färdtjänst kl. 12.30 till Mariagården.
Där är vi med på festligheterna och åker hem
kl. 15.00.
Anmäl intresse till Lillemor eller Pia

Måndagen den 4 september 18.00

kl. 18.00 Skultuna/Västerås damklubb har
första mötet för terminen:
Kristina Dahl berättar om Skultuna bruk och
dess historia. För Dig dam som vill vara med och
inte är med i damklubben är det insläpp kl. 19.00

Måndagen den 4 september

Kl. 17.00 - 19.00 Kulturfest på planen utanför
biblioteket.

Tisdagen den 5 september,

Kl. 14.00 - 16.15 Teknikcafé. Obs, byte av dag!

Onsdagen den 6 september

Kl. 14.00 Bildvisning.
Skultuna hembygdsförening, Stig Svärd.
Program: Hälleskogsbrännan 2014-2017
"Naturen återhämtar sig".
Vi dricker kaffe i pausen, pris 20 kr

Torsdagen den 7 september

Trivselträff Mariagården. Vi går från Vallonen
kl. 13.30. Anmäl intresse till Pia eller Lillemor

Tisdagen den 12 september

Kl. 14.00 Therese Flöjer från Sparbanken kommer
och berättar om Sparbankens Internettjänster.
Vill du ha kaffe och bulle så finns det att köpa
för 20 kr. Ingen anmälan!

Onsdagen den 13 september

Kl. 14.00 Bingo. Vi dricker kaffe tillsammans
efter spelet. Pris 20 kr

Kulturfest för alla i Skultuna!

När: Måndagen den 4 september

Kl: 17 - 19

Var: Utanför Biblioteket

Det kommer att finnas musik underhållning och smakprover av mat från olika länder.

Vi tillverkar tillsammans en flagg-vimpel av våra länders olika flaggor.

- Världsorkestern Work från Kulturskolan kommer och uppträder kl.18.00
- Några konstnärer kommer och håller i workshops, kom och prova på!
- Gratis lotteri med dragning efter Works uppträdande.
(För att få vinst måste man delta vid dragningen.)

Vi hoppas ni kommer för att lyssna och smaka och prova av allt som erbjuds!

Vid regn flyttar vi kulturfesten till Blå hallen.

Du kanske vill dela med dig smakprov av mat/bröd/kaka från ditt land. Hör då av dig till Samordnaren Caroline Karlsson tel. 021-39 39 36.

Välkomna önskar Familjecentrum i Skultuna

VÄSTERÅS STAD
Skultuna kommunaldelsförvaltnig